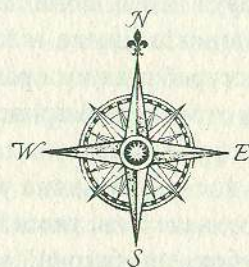

Пролог

ЗГАДКА ПРО КРИЛА

Нижче, під зміями, у змінному припливі легко погойдувалися пучки морських водоростей. Вода тут була теплою, такою ж, як на півдні, звідки вони приманували. Попри Молкінові запевнення, що вони більше не пливтимуть слідом за сріблястою годувальницею, її спокусливий запах витав у соляній воді. Вона була недалеко — вони й досі йшли за нею слідом, але трималися на відстані. Шрівер міркувала, чи не варто їй посперечатися з вожаком, та врешті облишила цю гадку. Вона тривожно придивлялася до нього. Рани, які Молкін отримав у короткій сутичці з білим змієм, гоїлися повільно. Схожі на борозни заглибини порушували узор його лусок. Золоті фальшиві очі, що бігли вздовж його тіла і свідчили, що Молкін є провидцем, зблякли і пригасли.

Шрівер теж почувалася збляклою і пригаслою.

Вони далеко зайшли в пошуках Тієї, Що Пам'ятає. На початку їхньої подорожі Молкін був дуже впевненим. Тепер він здавався так само спантеличеним, як вона й Сессурей. Їх зосталося тільки троє з великого клубка морських зміїв, які розпочали мандрівку. Решта зневірилися в пошуках і покинули Молкіна. Востаннє, коли Шрівер їх бачила, вони йшли слідом за великим темним годувальником, бездумно живлячись безвладними тілами, які він їм поставляв. Це було багато припливів тому.

— Іноді, — тихо звирився Молкін Шрівер, коли вони відпочивали, — я гублюся в часі. Мені здається, що ми вже тут пропливали, вже це робили, а може, обмінювалися раніше цими словами.

Інколи я так сильно в це вірю, аж здається, наче сьогодні є насправді спогадом чи сном. Тож думаю, що, може, не слід нічого робити, бо те, що з нами трапалося, повториться знову. Чи, можливо, вже повторилося. — Його голосу бракувало сили і переконливості.

Шрівер трималася поруч нього. Вони легенько погойдувалися в течії, не опускаючи плавників більше, ніж це було потрібно, щоб залишатися на місці. Сессурей під ними раптом трусонув гривою, випускаючи тонку цівку отрути, щоб привернути їхню увагу.

— Дивіться! Їжа! — затрубив він.

Срібний і блискучий косяк риби плив у їхньому напрямку, як благословення. За рибою, наче тінь, тягся і живився на краях косяка інший зміїний клубок: три багряні, зелений і два блакитні. Клубок мисливців був невеликий, але вони здавалися жвавими й здоровими. Їхня блискуча шкіра і добре вгодовані тіла виразно контрастували з потріпанною лускою і запалими боками клубка Молкіна.

— Ходімо, — наказав їм Молкін, і під його проводом вони рушили до інших, щоб пожитися разом із ними. Шрівер видала тихий звук полегшення. Принаймні вони зможуть наповнити животи. Можливо, ті інші навіть захочуть приєднатися до клубка Молкіна, зрозумівши, що він провидець.

Вони полювали не на окремих риб, а на всю зграю — срібну і блискучу, яку важко було охопити оком. Рибини рухалися як одне створіння, проте це створіння могло розділитися й обплисти незугарного мисливця. Змії з клубка Молкіна не були незугарними мисливцями і всі троє зграбно попливли за рибою. Інший клубок застережно трубив, але Шрівер не бачила небезпеки. Змахнувши хвостом, вона увірвалася в косяк, захопивши у розведені щелепи відразу три рибини. Тоді роздула горлянку, щоб проковтнути їх.

Зненацька два багряні змії обернулися й атакували Молкіна. Вони били його мордами, наче він був акулою чи іншим спільним ворогом. Блакитний, роззявивши пащу, погнався за Шрівер. Вона гнучко вивернулася, ухилилася від нього, змінила напрямок і втекла. Побачила, що другий багрянний спробував обвитися довкола Сессурея. Грива багряного змія спучилася, випльовуючи отруту, поки він трубив лайки й погрози. У цих прокляттях не було ні ладу, ні складу, тільки лють.

Шрівер втекла з пронизливим вереском страху й нерозуміння. Молкін не поспішив за нею слідом. Він трусонув великою гривою, випустивши цілу хмару отрути, що майже паралізувала багрянних. Вони позадкували, трусячи роззявленими щелепами і тріпочучи плавцями — намагалися сполоскати з себе його отруту.

— Що з вами діється? — зажадав Молкін від дивного клубка. Він скрутився у спіраль, його грива грізно настовбучилася — живий докір. Молкін змусив свої фальшиві очі слабко зблиснути. — Чому ви нападаєте на нас, як нерозумні звірі, що б'ються за їжу? Хіба ж такий звичай нашого племені? Навіть якщо риби небагато, вона належить тому, хто її піймає, а не тому, хто перший її побачить. Чи ви забули, хто ви, що ви? Чи ви геть втратили розум?

На якусь мить другий клубок непорушно завис, вони лише легко змахували хвостами, щоб утриматися на місці. Забутий косяк риби тим часом утік. Тоді інші змії, немовби їх розлютив сам здоровий глузд слів Молкіна, обернулися проти нього. Вся шістька об'єдналася: вони широко роззявили пащі, вищирили зуби, здибли гриви, з яких випливала отрута, і замахали хвостами. Шрівер із жахом дивилася, як вони обвилися довкола Молкіна і потягнули його на мулисте дно.

— Допоможи мені! — протрубив Сессурей. — Вони його задуть!

Його слова вивели її з паралічу. Вони пліч-о-пліч кинулися вниз, б'ючи і шмагаючи клубок, який полонив Молкіна. Чужі змії рвали його зубами, наче він був здобиччю. В ході цієї боротьби кров Молкіна змішалася з його власною отрутою, утворивши задушливу хмару. Його фальшиві очі проблискували крізь дедалі сильнішу каламуть. Безглузда брутальність атаки змусила Шрівер нажахано скрикнути. Та все ж вона піймала себе на тому, що рве нападників зубами, поки Сессурей, користуючись своєю більшою довжиною, шмагав їх.

Тільки-но трапилася нагода, Сессурей оповив пошарпане тіло Молкіна своїм і витягнув його з-поміж ошалілого клубка. Він утік, тримаючи Молкіна, тож Шрівер із радістю перервала битву й поспішила за ним. Інші за ними не погналися. Оськажені від отрути, вони розпочали бійку між собою: ревіли, кидаючи образи й виклики, видавали звуки, в яких не було сенсу, шарпали і шмагали одні одних. Шрівер не озиралася на них.

Трохи пізніше, коли Шрівер розтирала цілющий слиз зі свого тіла на поранену плоть Молкіна, він сказав їй:

— Вони забули. Геть забули, ким були і чим були. Надто багато часу минуло, Шрівер. Вони доценту втратили пам'ять і мету. — Він скривився, коли вона прилаштувала на місце шматок надірваної шкіри, а потім нанесла зверху шар слизу. — Вони те, чим станемо й ми.

— Цить, — лагідно промовила Шрівер. — Цить. Відпочивай.

Вона сильніше оповилася довкола нього своїм довгим тілом, учепилася хвостом, наче якорем, за скелю, щоб не дати течії підхопити їх обох. Переплетений із ними Сессурей вже спав. А може, просто бездіяльно мовчав, ставши жертвою того ж пригнічення, яке налягло на Шрівер. Вона сподівалася, що ні. Їй ледь вистачало відваги, щоб додати рішучості собі — Сессурей повинен зібратися до купи сам.

Найбільше вона переймалася Молкіном. Зустріч зі срібною годувальницею його змінила. Інші годувальники, що рухалися всередині чи то Нестачі, чи то Достатку, були тільки джерелом легкої поживи. Срібна відрізнялася від загалу. Її запах пробудив у них спогади, тому вони рушили слідом за нею, певні, що цей аромат приведе їх до Тієї, Що Пам'ятає. А насправді вона навіть не належала до їхнього роду. Досі маючи надію, вони покликали її, проте та не відповіла. Тільки кинула тіло білому змієві, який у неї жебрав. Молкін відвернувся від неї, проголосивши, що вона не може бути Тією, Що Пам'ятає, і що вони не попливуть за нею слідом. Але відтоді у припливах завжди була частка її запаху. Може, око до неї не сягало, та Шрівер знала, що їх розділяє лише коротка подорож. Молкін далі плив за нею, а вони далі пливли за ним.

Молкін глухо застогнав і ворухнувся в її обіймах.

— Боюся, ми останні, хто завершить цю подорож як щось більше, ніж просто тварини.

— Про що ти? — раптом озвався Сессурей.

Він незграбно обертався, поки його очі не зустрілися з їхніми. Змій мав численні рани, хоча жодна з них не здавалася серйозною. Найгіршим був глибокий поріз поблизу однієї з отруйних залоз одразу за нижньощелепним суглобом. Якби її розтяли, Сессурея вбила б його власна отрута. Їхній клубок дивом уцілів.

— Пошукай у своїй пам'яті, — глухо наказав Молкін. — Переглянь не лише припливи і дні, а й пори року і цілі роки, десятиліття

за десятиліттями. Ми вже були тут раніше, Сессурею. Всі клубки збиралися роєм і подорожували до цих вод не один раз, а десятки. Ми прибували сюди, шукаючи тих, що пам'ятають, тих нечисленних, яким довірено спогади всього нашого роду. Нам дано виразну обіцянку: ми повинні зібратися, нам повернуть нашу історію і поведуть нас у безпечне місце для трансформації. Там ми мали відродитися. А все-таки багато разів ми зазнавали розчарування. Ми знову й знову збиралися і чекали, та щоразу врешті-решт втрачали надію, забували про свою мету й поверталися у теплі південні води. Щоразу ті з нас, хто мав бодай жменю спогадів, казали: «Може, ми помилялися. Може, це був не той час, не та пора року, не той рік, щоб відновитися». Але це був правильний час. Ми не помилялися. Ті, що мали з нами зустрітися, не виконали завдання. Не прийшли. Тоді не прийшли. Може, і тепер не прийдуть.

Молкін замовк. Шрівер і далі тримала його, не віддаючи течії. Це було обтяжливим. Навіть попри течію тут не було заспокійливого мулу, в який можна зануритися, тільки жорсткі морські трави, камені та блоки. Їм слід знайти краще місце для відпочинку. Але Шрівер не хотіла пускатися в дорогу, доки Молкін не видужає. Крім того, куди їм іти? Вони вже спускалися й підіймалися цією течією, повною дивних солей, і Шрівер утратила віру, що Молкін знає, куди їх веде. Куди б вона подалася, якби залишилася сама? Зненацька це питання стало надто важким для її розуму, вона не хотіла про це думати.

Шрівер очистила очі й оглянула власне тіло, сплетене з іншими. Багрянець її луски був яскравий і насичений, але, можливо, так здавалося лише за контрастом із потьмянілою шкірою Молкіна. Його золоті фальшиві очі зблідли, змінили колір на блякло-коричневий. Їх спотворили загноєні порізи. Йому треба було поїсти, вирости, потім перелиняти. Тоді б він почувався краще. Тоді б усі вони почувалися краще. Вона зважилася висловити це вголос.

— Нам потрібна пожива. Всі ми голодні й ослаблені. Мої мішечки з отрутою майже спорожніли. Може, нам слід рушити на південь, де тепла вода і вдосталь їжі.

Молкін крутнувся в її обіймах і глянув на неї. Його великі очі стурбовано мінилися міддю.

— Ти віддаєш мені надто багато сил, Шрівер, — дорікнув він їй. Вона відчула, скільки зусиль йому знадобилося, щоб вивільнити

і здибити гриву. За другим струсом виділилася легка димка отрути. Вона вжалила й розбудила Шрівер, повернувши її до повної свідомості. Сессурей притулився ближче, охопивши їх обох своїм довгим тілом. Він поглинув частку Молкінової отрути, помпуючи її зябрами.

— Все буде добре, — Сессурей спробував заспокоїти її. — Ти просто втомлена. І голодна. Як і всі ми.

— Смертельно втомлені, — змучено підтвердив Молкін. — І голодні майже до безтями. Потреби тіла стають сильнішими за працю мозку. Але вислухайте мене, обоє. Вислухайте, запам'ятайте і тримайтеся цього. Навіть якщо забудете все інше, зберігайте це. Ми не можемо знову рушити на південь. Якщо покинемо ці води, це буде кінець. Доки можемо мислити, мусимо залишатися тут і чекати Ту, Що Пам'ятає. Я відчуваю це своїм нутром. Якщо ми не відродимося цього разу, то не відродимося ніколи. Ми і весь наш рід загинемо, і на морі, у небі й на землі зникне саме знання про нас.

Він промовляв ці дивні слова повільно, і на якусь мить Шрівер майже згадала, що вони означають. Не тільки Достаток і Нестачу. Земля, небо і море, три частки їхніх володінь, колись три сфери... чогось.

Молкін знову струсонув гривую. Цього разу Шрівер і Сессурей широко відкрили зябра для отрути ватажка і ввібрали в себе гарячу рідину його спогадів. Шрівер глянула вниз, на звалені блоки тесаного каменю, що засмічували морське дно, на товстий шар вусоногих рачків і водоростей, які вчепилися до Арки Завойовника, закриваючи її. Лиш де-не-де виднівся чорний зі срібними прожилками камінь. Земля струснула з себе цю споруду, а море її поглинуло. Колись, багато життів тому, Шрівер сідала на цю арку, змахувала масивними крилами, розводячи їх, а потім складаючи за плечима. Вона втішалася свіжим ранковим дощем, радісно трубила до своєї пари, а блискучий блакитний дракон трубив їй у відповідь. Колись рід Старійшин зустрів би її прибуття розкиданими квітами й вигуками привітань. Колись у цьому місті під яскравою небесною блакиттю...

Все зникло. Це не мало сенсу. Видіння розтанули, наче сни після пробудження.

— Будьте сильними, — закликав їх Молкін. — Якщо нам не судилося вціліти, то принаймні борімося до кінця. Хай полум'я

нашого життя згасить доля, а не слабкість наших сердець. Для блага нашого роду будьмо вірні тому, ким ми були.

Гребінь довкола його горла напружився, наповнився отрутою. Молкін знову здавався лідером-провидцем, якому Шрівер так давно віддала свою вірність. Її серце наповнилося любов'ю до нього.

Світ потемнів, і вона підняла очі на велику тінь, що рухалася вгорі.

— Ні, Молкіне, — ніжно протрубила вона. — Нам не судилися ні смерть, ні забуття. Дивись!

Темний годувальник мляво проплив над ними. Опинившись над їхніми головами, скинув їм поживу. Тіла повільно опускалися до них, несені течією. Це були мертві істоти з двома ногами, на одній з яких ще залишався ланцюг. За це м'ясо ніхто не битиметься. Його слід просто прийняти.

— Ходи, — покликала вона Молкіна, в той час як Сессурей відкрутився від них і жваво рушив до м'яса.

Шрівер лагідно потягла Молкіна вгору за собою, щоб разом прийняти дарунок годувальника.